

Razmotrivanje o stavki - Diktatorjev se polasča nemir

DELEGATI JEKLARSKE UNIJE ZBOROVALI V ČETRTEK IN V PETEK, DA ODOČIJO O STAVKI. — MOŽNOST OBSTOJA, DA CELOTNA DELAVSKA FEDERACIJA STOPI V STAVKO. — KAMPANJA INDUSTRIJSKIH MAGNATOV MED DELAVSTVOM.

Pittsburgh, Pa. — 200 delegatov unije jeklarskih delavcev se je v četrtek zbralo k sklicani konvenciji, da oddajo svoje glasove glede nameravane stavke v jeklarski industriji širom Amerike. Konvencija je zborovala za zaprtimi vrati in se je na njej prvi dan porabil po večini v to, da so se pregledovale poverilnice delegatov.

Iz razpoloženja, ki se je med delegati opazovalo, je bilo razvideti, da je bila večina za to, da se proglasi stavka, zlasti še med vrstami mlajših in odločnejših delegatov. Eden voditeljev mlajše struje, E. J. Forbeck, se je izrazil, da je celo možno, da bo stopila celotna ameriška delavska federacija, ki šteje okrog sedem milijonov članov, v solidarno stavko, ako se ne bodo jeklarski magnati podali in priznali unijo. Tudi nekatere organizacije izven delavske federacije so se priključile, da stopijo v solidarno stavko. Isti Forbeck je izrazil svoje mnenje, da je predsednik Roosevelt naklonjen temu, da bi stavka trajala kake tri dni, ker bi imel v tem času priliko, da spravi skozi kongres svoj zasilni zakon, s katerim bi se mogli zlepa poravnati industrijski spori.

Neki drugi delegat je pripovedoval o glasovanju, ki so ga jeklarska podjetja izvedla med svojim uslužbenstvom in na podlagi katerega zdaj izjavljajo, da je 85 odstotkov jeklarskih delavcev nasprotnih stavki. Omenjeni delegat je dejal, da so družbe zaprle svoje delavnice in prisilile delavstvo, da je šlo glasovat. Ako se je kdo obotavljal, so mu zagrozili, da bo ob delo. Vse glasovnice pa, ki so bile oddane, so enostavno proglasili, da se strinjajo s kompanijskimi unijami.

Administrator NRA, Johnson, ni prišel na konvencijo. Izrazil se je, da je vse napravljen, kar je bilo v njegovi moči, da bi odvrnil stavko, toda delavstvo je njegov predlog zavrnilo. Tudi je dejal, da poravnave sporov ne spada v njegov delokrog, marveč se ima s tem baviti narodni delovni urad. Stopil, da je vmes samo, da bi pomagal, kolikor bi bilo v njegovi moči. Ker pa ga niso zdaj poslušali, se ne odpravi na konvencijo niti on sam, niti kateri drugi uradnik NRA.

Posebna odbora v obeh zbornicah kongresa pa sta se takoj v sredo pričela baviti z zakonsko resolucijo, ki jo je predlagal predsednik Roosevelt in ki bi imela biti namesto Wagnerjevega predloga v začasno pomoč za poravnavo delavskih sporov. Resolucija določa, da je predsednik pooblaščen, ustanoviti posebne urade v vseh industrijah, ki naj bi posredovali pri sporih. Ti uradi bi tudi nadzorovali delavske volitve za zastopnike pri pogajanjih z delodajalci. Odloki teh uradov

PRITISK NA MACEDONCE

Bolgarska vlada zatira macedonsko gibanje.

Zofija, Bolgarija. — Cele vagone orožja in municije je nova bolgarska diktatorska vlada že vzela macedonski stranki, ki je bila skozi zadnjih 15 let jabolko spora v notranji in zunanji politiki. V sredo pa je min. predsednik Georgiev izdal povelje, da se macedonskim organizacijam vzame privilegij, ki so ga uživale do zdaj, da bi namreč lahko pobirale v svojih okrožjih davek od prebivalstva. Poleg tega jim je ukazal, da morajo takoj oddati vse svoje orožje, ki ga še imajo.

SLAVNI DIJAMANT NA SVETOVNI RAZSTAVI

Chicago, Ill. — V sredo zvečer je obiskala tukajšnje svetovno razstavo Mrs. E. B. McLean iz Washingtona in je ob tej priliki nosila velik dragulj, svetovno znan pod imenom "Dijamant upanja". Dragulj ima velikost oreha in je omejena ženska plačala zanj pred kakimi 25. leti \$300,000. Znan je je ta dijamant po tem, da je bilo več njegovih prejšnjih lastnikov nesrečnih. Med drugimi ga je nosila kraljica Marija Antonija, ki je bila obglavljena. Imel ga je v posesti tudi turški sultan Abdul Hamid, kateri je bil odstavljen.

ELEKTRIČNI TOK GA UBIL

Chicago, Ill. — Ker je bila pred hišo 51letnega Ant. Anicicha električna luč, so se v sredo zvečer zbrali tamkaj fantje iz okolice in pri svetlobi igrali žogo. Pri tem so bili tako glasni, da mož ni mogel spati. Ujelo ga je to in dejal je fantom, naj se odstranijo; ti pa so se mu v odgovor le posmehovali. Anicich se je nato odločil za bolj učinkovit način. Z železno palico v roki je splezal na leseni drog, na katerem je bila pritrjena cestna svetilka in je s palico razbil žarnico. Pri tem pa je palico približal električni žici in s tem prišel v stik z električnim tokom. Padel je z droga mrtev na tla.

34 LET GA ČAKALA

Los Angeles, Cal. — Pred sodnijo je prišla v sredo sivolasa ženska, Mrs. Addie Butler, in zahtevala razpoko. Dejala je, da jo je mož zapustil pred 34 leti in ves čas ga je zvesto čakala, da se bo povrnil. Ker pa ga ni nazaj, pravi ženska, je zdaj končno čas, da prične tudi na se misliti.

bi imeli zakonsko veljavo, a nad vsem bi imel predsednik glavno besedo. Kršitev njegovih odlokov bi bila podvržena globi in zaporu.

DOLGOVI SE 'POZABLJAJO'

Države se priglajajo, da "ne morejo plačati".

Washington, D. C. — Od treh držav je prejel v sredo državni department obvestilo, da svojega obroka na vojno posojilo, 15. junija, ne bodo plačale. Te države, ki z "velikim obžalovanjem" tarnajo, da nimajo denarja, so Francija, Belgija in Čehoslovaška. (V četrtek se je v francoskem parlamentu razmotrivalo, da se porabi 200 milijonov dolarjev za novo oboroževanje.) — Ne pa samo takozvane "zaveznice" pozabljajo svojih dolgov, marveč v četrtek je tudi nemška vlada objavila, da proglašuje moratorij na vsa svoja plačila.

CARIST SE MORA UMAKNITI SOVJETU

Bukarest, Rumunija. — Zadnji poslanik bivšega ruskega cesarja, Peter Kozie, se je še vedno smatral za diplomata, dasi vlada, katero je on zastopal, že dolga leta več ne obstoja. Prebival je tudi čeli čas v starem ruskem carističnem poslanstvu. Stvari pa so se zdaj zanj nekoliko zasukale. Kakor je bilo že poročano, bo Rumunija priznala sovjetsko vladu, in Kozie je dobil od rumunske vlade obvestilo, da se bo moral izseliti iz poslaniškega poslopija ter narediti prostor sovjetskemu poslaniku, ki se bo prišel seliti semkaj.

OBISK ROJAKINJE

Chicago, Ill. — V družbi dveh svojih prijateljic je v četrtek obiskala naše uredništvo ugledna rojakinja iz Ottawa, Ill., Mrs. Katarina Bajuk. Ostala je v mestu par dni, in sicer s svojo prijateljico, katere mož leži bolan v neki tukajšnji bolnici. — Najlepša hvala za obisk.

ROOSEVELT UTEGNE NAGOVORITI NAROD PO RADIO

Washington, D. C. — Predno se predsednik Roosevelt odpelje na nameravano potovanje na Havaje, ki je določeno za 29. junija, bo imel bržkone na ameriško prebivalstvo govor po radio. Njegovi ožji prijatelji in svetovalci mu priporočajo to. Njegov govor bo najbrž obravnaval samo splošne zadeve in se bo bavil z delom, ki ga je izvršil kongres, v kolikor zadeva narodne interese.

KRIŽEM SVETA

Rim, Italija. — Kakor objavlja poročilo fašistične stranke, šteje stranka točasno nad pet in pol milijona članov. Novega članstva je tekom enega leta pridobila nad milijon. V oboroženih fašističnih četah je včlanjenih poldrugi milijon oseb.

Berlin, Nemčija. — Vlada je odredila, da se ne smejo ustanovljati nobene nove bande ali orkestri v svrhu dobička; ukrep je v interesu brezposelnega reliefa. Vsi orkestri, ki so se ustanovili tekom tega leta, se morajo razpustiti do 1. julija.

Dunaj, Avstrija. — Tukajšnja policija je v sredo zvečer aretirala jugoslovanskega častnika, kapitana Ivana Podražaja, in sicer v zvezi z izginutjem neke Američanke, Agnes Turvertson, o kateri pravi aretiranec, da se je lani poročil z njo.

FRANCOSKA LETALCA V CHICAGI

Chicago, Ill. — Množica več sto oseb se je v sredo popoldne zbrala na letališču, da pozdravi slavna francoska letalca, M. Rossi in P. Codos, ki sta pred kratkim preletela Atlantik in ki sta omenjenega dne obiskala Chicago. Ostala bosta v mestu tri dni, na kar se odpravita

SKRBI DVEH DIKTATORJEV

Hitler in Mussolini se sestala, da rešita notranji, kakor tudi zunanje politični položaj.

Pariz, Francija. — Sestanek dveh "mogočnih mož" Evrope, nemškega diktatorja Hitlerja in italijanskega diktatorja Mussolinija, ki se je v četrtek izvršil v Benetkah, je po mnenju francoskih opazovalcev znak, da v njih državah, nad katerima neomejeno gospodarita, nekaj ni v redu in da podložno ljudstvo odpira oči. Skratka, skupno nameravata izdelati načrte, kako bi mogla svoje majajoče se diktatorstvo, ki ni kos težkim modernim vprašanjem, postaviti zopet na trdne noge.

A ne samo neuspeh v reševanju notranjih, predvsem gospodarskih problemov, marveč tudi razvoj dogodkov v zunanji politiki, je pričel obema diktatorjema delati skrbi. Zadnja pogodba, ki jo je sklenila Francija z Rusijo in ki je stvorila železen obroč okrog Nemčije, ni neljuba samo Hitlerju, marveč tudi Mussolini ni zadovoljen z njo; lahko namreč ve, da zveza, katere del tvori Francija, ne bo naklonjena Italiji.

Tako imata oba diktatorja precej točk, ki ju skupno težijo in ki jih bosta skušala na kak način rešiti na tem sestanku.

Mexico City, Mehika. — V neki vasi v državi Oaxaca je bilo enajst oseb ubitih od strele. Omenjene žrtve, sedem moških in štiri ženske, so šle vedrit v neko kmetško hišo, v katero je pozneje udarila strela.

v New York, kamor prispeta tudi njuni soprogi iz Evrope, nakar se bodo skupno odpeljali s parnikom nazaj v Evropo.

Iz Jugoslavije.

SILNA NEURJA SO PROTI KONCU MAJA DIVJALA V ZAPADNEM IN SREDNJEM DELU JUGOSLAVIJE IN NAPRAVILA OGROMNO ŠKODO. — STRELA NA STAJERSKEM. — SMRTNA KOSA. — NESREČE, NEZGODE IN DRUGO.

Nevihite povzročile veliko škodo

Belgrad, 28. maja. — V vsem zapadnem in delno tudi centralnem delu države so včeraj divjale hude nevihte. Ponekod so uničile posetev. Mestoma so dosegle značaj orkanov. V Primorju je padala tudi toča, ki je uničila vinograde in sadovnjake. — Iz Splita poročajo, da je nevihta napravila največjo škodo okrog Sinja, kjer so razen vinogradov in sadovnjakov uničene tudi vse ostale posetve. — V pretekli noči je divjala strašna nevihta nad zapadno Bosno. V gozdnatih krajih med Banjaluko in Teslićem je zapadel tudi sneg do 12 cm visoko.

Silno neurje je napravilo izredno škodo v hrvatskih nižinskih krajih, zlasti pa v srezu Stubičke, kjer je uničeno sadje do 80 odstotkov, ponekod pa celo do 100 odstotkov. Tudi posevki so strašno oškodovani. — Nevihta nad Novim Sadom je povzročila prekinitev električnega toka. Mesto je bilo 15 minut v temi. Le v centru je gorelo nekaj plinskih svetilk. V hišo Jovana Zariča je udarila strela in prodrla skozi dimnik v kuhinjo. — V Irigu je strela udarila v pravoslavno cerkev in jo vnela. Gasilci so ogenj lokalizirali, vendar pa znaša škoda okrog 100,000 Din.

Rože je nabirala

Med tvornico "Titanom" na Perovem in Bonačovo elektrarno na Duplici pri Kamniku, je ob robu gozda zgrajen na desnem bregu Bistrice prekop, po katerem teče voda k elektrarni. Ker je prekop zelo globok in so stene strme in gladke, je tu poginilo že veliko število razne divjačine, ki je zašla v ta nevaren kraj. Celo za odraslega človeka, ki zajde v ta prekop, obstoja nevarnost. — V soboto, 26. maja, je v tem prekopu utonila mala šestletna Ivanka Vrhnikova iz Bakovnika. Šla je nabirat rože, kakor je poprej doma povedala in je pri tem padla v prekop. Našli so jo mrtvo pri grabljah elektrarne.

Strela zanetila požar

Ptuj, 30. maja. — Pretekli teden je nad Dravskim poljem nastala nevihta, med katero je močno treskalo. Strela je udarila v kozolec Juričevih dedičev v Lešju pri Ptujski gori. Ker je bil kozolec s slamo krit in založen s senom, je pogorel do tal. — Dalje je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Napasta Štefana v Cirkovcah. Zgoreli so hlev, skedenj in kolarnica, ki je bila založena z 12 meterskimi stoti sena in 10 meterskimi stoti slame. Na pomoč so prihiteli gasilci iz Cirkov ter se je le njim zahvaliti, da so pred požarom rešili stanovanjsko poslopje.

Po dveh letih vidna škoda toče

Iz Slov. goric poročajo, da se še letos kažejo na drevju posledice strašne toče in viharja, ki je tam divjal meseca avgusta leta 1932. Sadno drevje v prizadetih krajih prav slabo kaže, drevesa nimajo skoro nobene rasti. — Še hujše posledice se vidijo v gozdovih, kjer je dosti borovcev in smrek z odlomljenimi vrhovi, kjer so stali pa mladi borovci ali smreke, so ostale kar gole planjave. Da je škoda še večja, se v takem pohabljenem drevju pojavljajo razni drevesni škodljivci, odkoder potem napadajo druga zdrava drevesa.

Smrtna kosa

V Pobrežju pri Ptujju je umrl Ernest Majhenič, trgovec in posestnik, star 53 let. — V Bresterici pri Mariboru je umrl Avgust Bruderman, posestnik in lesni trgovec, star 65 let. — V celjski bolnici je umrl Mihael Gabrič, izvrševalni organ v pokoj iz Rogaške Slatine, star 79 let.

Ogenj vsled strele

Med močno nevihto, ki je nedavno divjala nad ptujsko okolico, je strela udarila v hišo posestnika Petra Ogrizka v Zlatoličju. Poslopje je bilo takoj vse v plamenih, vendar se je gasilec posrečilo, da so ogenj pogasili in tako obvarovali vso vas pred večjo katastrofo.

Dva junaka

V Črni dolini pri Kamniku sta se strela dva delavca, 29-letni Jože in 19-letni Anton Sušnik, oba doma iz okolice Strahovca. Stepla sta se domov grede. Pri pretepu sta pa oba rabila en nož in ko je eden imel že dovolj ubodljajev in krvavel iz več ran, je iztrgal nasprotniku nož in mu vrnil mlo za drago. Močno okrvavljena so fantje pozneje odpeljali v ljubljansko bolnico.

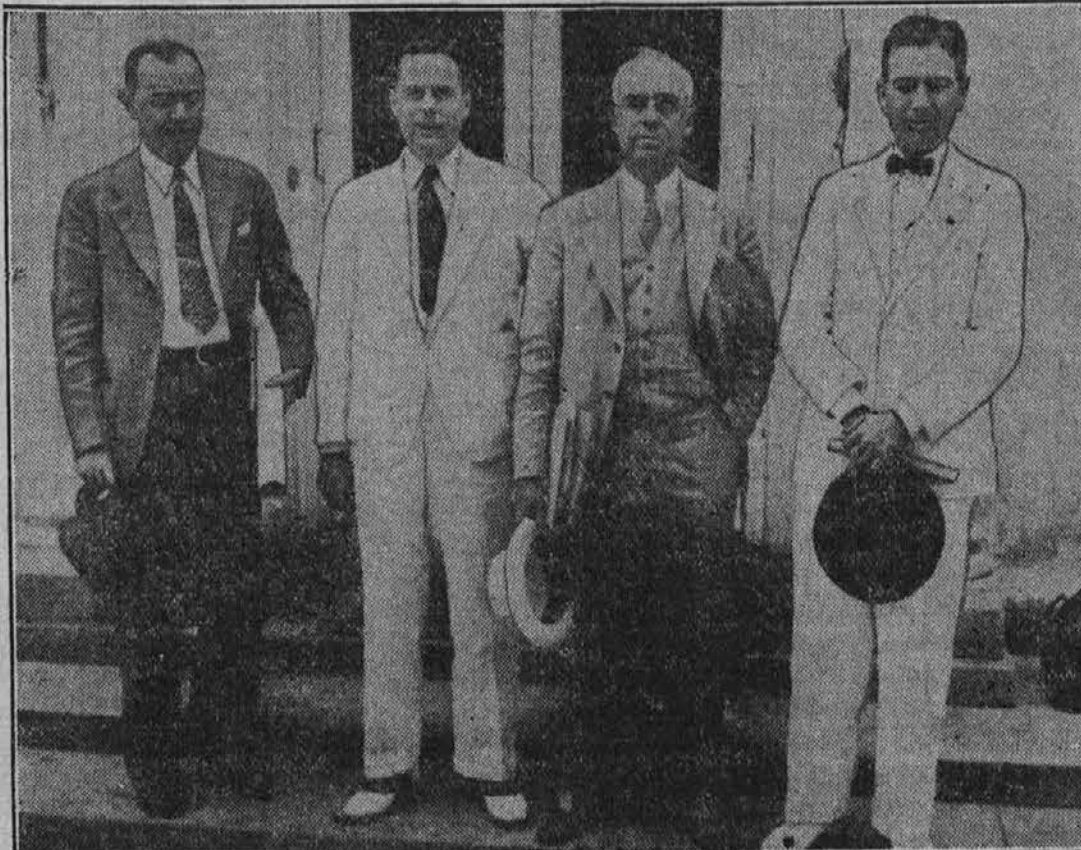
Smrt na cesti

V Dolu pri Ljubljani so pred kratkim našli na cesti nezavestnega moškega, precej čedno oblečenega. Naložili so ga na voz in odpeljali v ljubljansko bolnico, pa je že med prevozom umrl. Pri obdukciji so spoznali, da ga je zadela kap. Kmalu so tudi ugotovili, da je neznanec Viktor Puc, rodom iz Čola nad Vipavo, star okoli 35 let.

Odlikovani

Z redom belega orla je bil odlikovan Pavle Stražik, inženjer in načelnik ravnateljstva železnice v Ljubljani. Z redom sv. Save 4. stopinje pa inženjer in višji svetnik generalnega ravnateljstva železnice Anton Hvala v Ljubljani.

DELALI NAČRTE ZA ODPOMOČ VSLED SUŠE

Štirje federalni uradniki, ki so nedavno konferirali s predsednikom Rooseveltom glede odpomoči farmarjem, prizadetim od suše. Od leve proti desni so: L. Westbrook, pom. administrator federalnega reliefa, Wm. I. Myers, upravitelj farmske reliefne administracije, C. Davis, administrator za poljedelsko uravnavo, in R. G. Tugwell iz poljedelskega departmeta.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski
list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponočnikov in dnevnov po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the oldest Slovene
Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnem, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Jadranski:

Narodne institucije in slovenska mladina

PODPORNE ORGANIZACIJE IN DRUŠTVA
(Konec.)

Radi nerazsodnosti ljudi je bilo zapravljenega po društvenih sejah že toliko dragocenega časa, da je začelo ljudem samim že presedati; začeli so opuščati tiste dolgočasne seje, kjer se je na široko in dolgovestno prerekovalo za prazen nič; kako naj mladina takim pustim sejam prisostvuje, kjer se še starejše članstvo dolgočasi. Mladina ne spi, vzgaja se ter izobražuje, kolikor ji dopuščajo razmere; na društvenih sejah so se pa priganjali in prekljali, kdo bo zvonec nosil; poklicani ali nepoklicani, vsak je hotel veljati za narodnega voditelja, ki se neizmerno "žrtvuje" za narodno blaginjo. Od časa do časa so zaprpano članstvo vzbudili pikniki, parade, slavnostni obhodi, toda vse te proslave so bile le zunanji blišč, le pesek v oči, ki naj pokriva notranjo praznoto; vse te suhoparne ceremonije so bile le gola zunanost brez notranje vrednote, zato tudi brez notranjega uspeha. Narodni voditelji so vedno pazili, da so tlačili svoje "zasluge" v ospredje, od zadaj pa je stalo članstvo ter jih občudovalo. Svoja povelja so ti narodni voditelji vedno tolmačili na dvoumen, zagoneten način, približno tako, kakor nekdanji orakel v Delfih. Večina članov je drvela za njimi, kar tjavendan, ter se presneto malo brigala, zakaj in čemu so na svetu.

Da "koristijo" še bolj narodu, so ti narodni voditelji ustanavljali angleško poslujoča društva, izdajali angleško pisana glasila ter priporočali z velikansko reklamo senzacionalne knjige, seveda v angleščini, za mladino; toda pri večini teh knjig je bila umetnost platnic in pa tiskarsko delo večja senzacija, kot je pa bila umetnost pisateljeva. Tu se ne gre zaradi knjige ali časopisa, temveč zaradi jezika, s pomočjo katerega so računali narodni voditelji doseči tudi senzacionalne uspehe. Seveda so te "duhovite" zamisli začasno koristile organizacijam, ki so bile v stalni medsebojni tekmi ter jih rešile iz zadrege, v katere jih je pripravila narodna mladost — niso pa pomislili, da so s temi trajno škodovali narodu zlasti pa mladini, ki ima v tej deželi, na vsakem vogalu, cele kupe angleškega čtiva na izbero. Tej mladini so torej še narodni voditelji potiskali angleško berilo ter si pri tem še domišljali, da vrše Bog ve kakšno imenitno narodno delo.

A odkod so se pravzaprav vzeli ti narodni voditelji? — Izšli so iz naroda ter po volji članstva se povzpeli na vodilna mesta; v začetku so bili krotki in ponižni, a ko so se preobjeli, so pokazali svoje razboritosti; to je ugajalo ljudem, ki so v svoji kratkovidnosti rinili naprej vsakogar, ki je bil le količkaj na sluhu popularnosti; posebno so prav šteli tistega, ki je nosil klobuk po strani, se primojdušal, znal zavriskati ter tolkel s pestjo ob mizo. Iz pohlevnega člana se je povzpeli v visokega društvenega uradnika; ljudje se njegovim prednostim kar niso

mogli načuditi ter kovati njegove zaslugе za društvo, za narod — v deveta nebeša. Iz društvenega odbora je zlezal v glavni odbor in tako postal narodni voditelj ter obenem nedotakljivo vzvišeno bitje, pred katerim se je vse klanjalo ter poklekovalo. Nosil je sicer prav čedno pokrivalo, a pod njim je bila sama domišljija; ljudje niso niti razmišljali, niti presojevali njegovih besed, ampak kar na slepo dirjali za njim, če je taka visokost samo zinila. Ta ljudska zaslepljenost je narodne voditelje še bolj podžgala ter tako vnela za narodno stvar, da je kar deževalo plemenitih sklepov, izmed katerih je bil brez dvoma najplemenitejši tisti o angleškem čtivu, ki je slovenskemu narodu toliko koristilo, kakor dvoživkam dolgotrajna suša.

Ampak ironija vseh ironij: Medtem, ko se slovenski narodni voditelji trudijo in mučijo s svojimi angleškimi slovjarji, se po ameriškanih javnih knjižnicah prša od samega dolgega časa pristne, slovenske knjige, ki jih hranijo za nas gentlemani Amerikanci, ker pač dobro vedo, da se naša mladina ne bo nikdar naučila slovenščine iz španskih in arabskih knjig.

Ali ni res tako?

Tako je! Če se hočeš vaditi v slovenščini, moraš imeti vendar slovensko čitanko, slovensko berilo. Toda dozdeva se, da listo sveto narodno čednost, ki bi jo morali izkazovati vsekakor narodni voditelji, vršijo sedaj Amerikanci — a narodni voditelji pa podjogo komarje s svojimi angleškimi čekarjimi; dozdeva se tudi, da so tisti, ki bi morali biti raznašalci pisem — sedaj veliki ter učeni pismouki — a pravi in resnični pisatelji morajo le pisma raznašati. Z eno besedo, namesto da bi Slovenci uporabljali vsa sredstva za ohranitev jezika in naroda, so Slovenci tisti, ki na vse mogoče načine se pospešujejo, da se ta narod čimprej raznarodi. Potemtakem nismo več daleč, ko nastopi na naše ameriškano narodno obzorje popolna, neprodna tema, — prav blizu smo, enajsta je že odbila, bližamo se dvanajsti!

Kaj pa z otroci?

S sinovi slovenskega naroda vendar, kaj je tedaj z njimi?

— Ti naj počakajo, da dopolnijo osemnajsto leto, oziroma da dospajo do popolnega razvoja razuma; tedaj naj se jih poudči o narodnih težnjah.

Toda mladina je že davno dorasla medtem, ko ste se vi prerekali.

— Tedaj naj se ji dopove, da smo mi še vedno narodni Slovenci.

Prosim, ne tratite več časa, ker je žalibog — že prepozno!

O, mi zaslepljenci! — Kam smo vendar dirjali, ko smo poslušali te narodne voditelje; zavedeni po napačnih naukih, ki so nam jih vsilili ti krivi preroki, smo slekli dejanskega človeka, ustvarjenega po podobi božji, zavrgli krepost, svojo vero, svojo narodnost ter si nadeli obleko domišljije in blaznega napačja. Sledili smo jim ter slepo verjeli njih besedam, praznim frazam, donečim krilatim, ker smo jih sodili po sladkih besedah, ki so nam jih govorili in ker smo merili njih izobrazbo po novem klobuku, ki so ga nosili; nismo pa niti za hip pogledali, da se za to obleko tudi skriva zlobnost in podlost človeškega srca. Spuščali smo se v strankarske boje ter se preganjali na sejah za prazen nič, našo mladino pa zanemarjali. Na zunaj smo se klicali bratje ter se hvalili in častili, za hrbtom smo se pa obrekovali in črtili. Večkrat smo očito zasramovali ter javno napadali tiste resnične rodoljube, ki so nas resno in očetovsko opominjali na nevarnost, ki vedno preti našemu narodu, ker je maloštevilni, a mi se za to vedno nevarnost nismo zmenili, ker nismo spoznali, da nam je sloge tem bolj treba, čim manjši smo. Ali nas niso še tuja vrata izučila, ali nas ni zadostil podučila tudi zgodovina, ta učiteljica narodov, da še noben narod ni izginil, dokler je bil veren! S to slepoto prizadejmo, v tratenju svojih moči, se vedno bolj oddaljevali od vere in verske načela zasmehovali.

Tudi danes smo prišli na to izredno zborovanje misleč, da se bomo zopet pošteno zgrabili, toda upamo, da nam je današnja narodna seja, dasi v okornih in skromnih obrih, vendarle pokazala resnico: Če hočemo izboljšati naše narodno in družabno življenje, našo mladino, se moramo predvsem mi sami poboljšati ter utrditi našo vero; kajti le vera je podlaga vsemu izboljšanju, a vse drugo je ena sama prevara. Mnogo narodnega se je s tem slepomišljenjem sem pa tja izgubilo, in čeprav je že pozno, toda še danes, predno se razidemo, bomo sklenili, da se povrnemo zopet nazaj k materi, k naši veri, ki nas ne bo nikdar prevarila, temveč sigurno in trdno vodila k izboljšanju. Zaslepljenci se pehajo za pohlepom, sledijo svoji sebičnosti, svojemu napuhu, zavistit se udajajo želji po uživanju, dokler ne strmoglavijo v prepad; mi pa bomo uravnali svoje življenje po najvišjem vzoru, ki je Kristus!

LA SALLE SE ZOPET OGLAŠA

La Salle, Ill.

Od naše fare sv. Roka se zopet lahko marsikatero pove in zapiše. V zadnjih dneh smo se takole imeli: V nedeljo, 3. junija, se je vršila sijajna procesija s presv. Rešnjim Telesom ob 11. uri. Najpoprej je bila sv. maša, katere so se udeležili člani in članice katoliških društev v prav lepem številu. — Že tri četrti pred 10. uro so začeli močje v zvoniku slovesno pritrkavati. To delo sta opravljala Mr. Joe Strukel in Mr. L. Ahčin, katerima prav lepa hvala. Na koro so zadonele velike orglje in starejši pevski zbor je slovesno prepeval med sv. mašo, kot tudi pri procesiji. Marsikateri(a) je občudoval pevec in pevke, ki so tako navdušeno peli kljub velikim vročinam, ki je bila tisti dan. Hvala vam pevcu in pevke, ki ste srečno zmagali 26 napevov pri procesiji na prostem. — Hvala mojem Mr. Rudolf Trdin, Mr. Anton Klopčič in Mr. Stefan Očepček, ki so šli po zelene veje v gozd in okrasili z njimi lepe kapelice, odkoder se je podelil potem blagoslov z Najsvetejšim. Res, ti naši Gorenjci se vselej lepo postavijo in prav radi marsikaj store za čast božjo. Procesija je bila tudi zato jako olepšana, ker so bili pričujoči skoro vsi šolski otroci, ki so lepo z molitvicami častili presv. Rešnje Telo. Hvala že omenjenim močjem, ki so razobesili veliko ameriškano zastavo za to lepo slovesnost. — Hvala Mr. Joe Šecku, dobremu in zvestemu faranu, ki je daroval tako lepe cvetlice (potonke), ki so krasile oltarje. Hvala enako dekletom, ki so vse oltarje tako lepo okrasile in hvala vsem, ki ste na katerikoli način pomagali k olepšavi te lepe slovesnosti.

Graduirali, ali šolske izpite so napravili sledeči otroci šole sv. Roka: Anton Ajster, Henry Struna, Pavel Furar, Edward Mišjak, Robert Shields, Dorothy Bildhauer, Elizabeth Bildhauer, Pauline Klopčič, Dorothy Urbanch, Mary Oklešen, Elizabeth Podbregar, Adele Rogel in Frank Piontek. Tem so bile podeljene diplome dne 5. junija zvečer pri večerhnicah v cerkvi sv. Roka ob lepi udeležbi faranov. — Č. g. župnik je imel na starše in otroke krasen govor v angleškem jeziku.

V naši cerkvi so od 10. junija naprej sv. maše po sledečem redu, kot je bilo že oznanjeno: Prva sv. maša je ob 7. uri, druga ob 9. uri. To bo ostalo do preklica. Tega reda se vsi držimo, ki je, kot je omenjeno, za poletni čas.

Naši dobri faranki Mrs. Mary Boznar se zdravje počasi obrača na bolje. Hvala lepa njej in Mr. Martinu Boznar za lepo podarjen križ v cerkvi, ki stoji pred tabernakljem. To sta darovala v spomin minule tridesetletnice naše fare. — S hvaležnim srcem se mi je dolžnost zahvaliti našim slovenskim trgovcem Mr. Joe Gregorichu in Mr. Antonu Jenko, ki sta mi rade volje bila v pomoč za časa moje težke bolezni in me brez vsakega plačila vozila okoli dobrih zdravnikov, da sem zopet dobil nazaj ljubo zdravje. Ne sicer se popolnoma; vendar upam, da sem rešen te nadloge, ki me je tlačila celih devet mesecev. Hvala tudi Mr. Louis Gregorichu za takratno priporočilo zdravnika. — Bog vas živi vse tri dobre može.

Mr. John Pelko, cerkveni odbornik cerkve sv. Roka, si je dal postaviti lep nov dom na La Harp Street. Kot oče je ta dom poklonil svoji starejši hčerki Lojziki. Dom je sezidan po novem modelu in kar vem, da bo enkrat letos prijetna očet v tej novi hiši.

Na spominski dan (Decoration Day) so bili med nami jolietški sobratje in sestre družstva sv. Družine št. 1 DSD. Bil je naš glavni tajnik Mr. Frank J. Wedic, blagajnik Mr. John Petrič in podpredsednik Mr. Filip Živec, vsi glavni uradniki DSD, ki so privedli s seboj veselo družbo Slovencev in Slovenk, da smo skupno slavili 40-letnico KSKJ. Zopet ste se postavili zavedni Jolietčani. Bog vas živi!

Pred nedavnim časom smo se mudili jaz in moja žena ter Mr. Joe Gregorich med dobri mi slovenski rojaki na Oglesburgu, Ill. Videli smo tam marsikatero novo stvar. Najprej smo obiskali rojaka Mr. Louis Gregoricha ml., sina Mr. Louis Gregoricha, potem Mr. in Mrs. Carol Ambroža. Mož je bil jako dobre volje in vesel ter nam je pokazal nov avtomobil, ki je prav lep in se je prijetno v njem voziti. Oba sta se z nami veselo razgovarjala in nam delila razne dobrote, za kar lepa hvala. — Ko so pa videli Luskovičeva mama, da so Lasallčani tu, so nas takoj poklicali tja. Mr. Louis Luskovič je pravi vzor moža in oba sta nam razkazovala njih mili dom, ki je bil pred leti postavljen. Ujundno so se z nami razgovarjali in nam ob slovesu želeli vsem dobro zdravje. Hvala za povabilo in Bog vas živi! — Tako smo se srečno sestali tudi s prijateljem Mr. Antonom Grdinom in se veselo pogovarjali o minulih dneh. — Pozdrav vsem!

zvestim naročnikom tega lista po širni Ameriki.

Anton Strukel, zast.

ZADNJA POT MRS. KREMESEC

Chicago, Ill.

Težko je slovo od živega človeka, toda žalostno in hudo je, kadar se morajo ljudje poslavljati od umrlih, ko gredo za vselej izpred oči. Edino tolažbo v takih slučajih nam daje vera, da grob ni res ječa, katera vrata se zapro za večno, marveč so le vrata v drugo boljše domovino, v katero pa seveda zemljani ne moremo telesno, ampak samo po naši smrti z dušo. Kako veliko tolažilo je torej vera! Saj nam govori in nas tolaži s svojim križem, da svoje drage, če bomo srečno umrli, vidimo enkrat nad zvezdami pri Bogu.

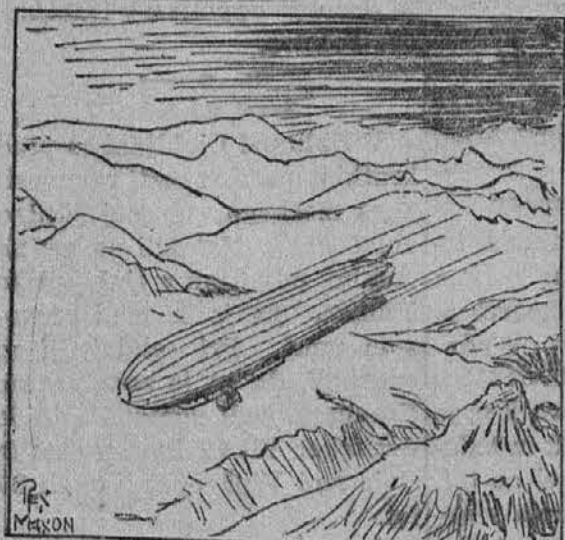
Mrs. Mary Kremešec, ki je preminula po dolgem in mučnem trpljenju dne 8. junija, je bila priprosta, globoko verna slovenska žena pionirka v chikaški naselbini. Bila je dobra, ljubeča, skrbna žena svojemu soprogu Mr. Martinu Kremešecu in skrbna, ljubeča mati svojim sinovom in hčeram. — Pred 44 leti je prišla v Ameriko iz lepe, solnčne Belokrajine, iz vasi Sveržakov, k svojemu izvoljencu, s katerim se je poročila v Jolietu. Nato sta se z možem preselila v Chicago. — Življenje je njima potekalo, kakor poteka večini izseljenjskim slovenskim družinam. — Preživljala sta skupaj udano podpirajoč drug drugega v težkih in veselih časih. Blaga žena je vedela marsikaj povedati, kako je bilo slabo v Ameriki pred 41 leti leta 1893, ko je vladala v Ameriki silno huda kriza. Ali kljub vsem težkim časom je kot skrbna mati vzgajala svojo družino, svoje sinove in hčere in vse pošteno in vzorno vzgojila. Na starost pa, po 43 letih tega sveta, ki ga mora vršiti izseljenjska slovenska gospodinja v Ameriki, jo je napadla težka bolezen v glavi, za katero je morala prestat pred nekaj meseci težko operacijo. Toda komaj je okrevala od prve operacije, jo je nenadoma napadlo vnetje slepiča in še predno je dobro začutila bolečine in se je udala za drugo operacijo, za slepičem, se je vnetje že toliko razvilo, da je bila operacija prepozna in blaga žena je morala umreti. Bog jo je rešil zemeljskega trpljenja. Z marljivim soprogom sta si pred par leti postavila blizu cerkve, kamor je pokojna vedno tako rada zahajala, lep, ličen dom, kjer naj bi vedrila v miru na večer njunega življenja. Pa je življenje že tako, da človeku ne dovolj sladkosti na zemlji, marveč mu prinaša le rajši grenkost in trpljenje in tako je Bog blagemu soprogu odzvel blago ženo v boljše domovino, kjer ni več trpljenja in skrbi, kakor tu na zemlji Božja Previdnost. (Dalje na 3. strani.)

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE

(90)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Ugoden veter je gnal to novo Tarzanovo družbo po širokem, vedno od pellicidarskega solnca obsevanem morju, naprej. — V isto smer je plul zrakoplov O-220, katerega kapitan je bil sedaj prepričan, da tod zaman išče toliko pogrešanih izgubljenec. V tem strašnem nepreglednem vodovju je za gotovo vedel, da jih ne najde. Začel je že misliti, ali mu bo sploh še kdaj mogoče najti izhod iz te strašne dežele, ker bal ne je, da mu zmanjka poprej kuriva za stroje.

Kapitan Zupner je že mislil, da bo spričo teh dogodivščin prisiljen sam ostati izven civilizirane sveta, odkoder je prišel, zlasti, če kmalu ne naleti na Tarzana in Jasona. Daleč spodaj pod njim v nepregledni daljavi so pa jadrili Tarzan in njegova družba, ne vedoč kakšnim dogodkom gredo nasproti. Lajo, poglavar Korzarjev je stal spredaj v čolnu in kazal smert. Kmalu se je skrbce obrnil k Tarzanu in mu rekel: "V kratkem dobimo močno nevihto."

Res, ne dolgo potem je začela moč vetra ne navadno naraščati in nastal je pravi vihar. Ni bilo ne naliža ne groma, ne bliska, samo strašen morsk vihar je divjal, ki je grozil da prevrne v razburkane valove Tarzana in vso njegovo družbo, ki se je malo poprej veselila lepe vožnje. Najbolj so se bali Waziri, ki niso bili vajeni morja. Theor in Jana sta se tudi bala, a tega nista pokazala. Celo Tarzan in Jason sta bila prepričana, da čoln ne bo vzdržal tega viharja.

Kakor po kakem čudežu, je čoln srečno preostal strašni morsk vihar. Ko se je mrtje pomirilo in se je zopet pokazalo pellicidarsko solnce, naši potniki niso drugega opazili, kakor vodo na vseh straneh. Nikjer ni bilo videti niti koščka suhe zemlje. "Kako bomo sedaj prišli v deželo Korzar?" vpraša Tarzan. "Težavno bo," pravi Lajo, "a znano mi je, od kod navadno vleče veter in po tem se mi zdi, da nismo posebno daleč." Tedaj je Jana v strahu močno zakričala.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse druge države pošiljamo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu. Denar dobijo prejemniki po pošti direktno na dom brez odbitka. Ker se cene pogosto menjajo, računamo po cenah onega dneva, ko prejmemo denar. -- Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.70..... 100 Din	Za \$ 5. pošljite...\$ 5.75
Za \$ 5.00..... 200 Din	Za \$ 10. pošljite...\$ 10.85
Za \$ 10.00..... 400 Din	Za \$ 15. pošljite...\$ 16.00
Za \$ 12.25..... 500 Din	Za \$ 25. pošljite...\$ 26.00
Za \$ 24.00..... 1000 Din	Za \$ 40. pošljite...\$ 41.25

Vsa pisma in pošiljave naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovence)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

1849 West Cermak Road,
Chicago, Ill.

ZAMETENE STOPINJE

Spisal
HENRY BORDEAUX

Prevela
KRISTA HAFNER

Ce bi se bila družila s tujci, bi ga bilo gotovo jezilo. Povedala mu je, da je Silvija Monestier njuni hčerki dobra prijateljica in da jo gospod Monestier včasih obišče; toda zadnje čase le bolj poredkoma. Pravijo, da se je zaročil z Nemko Irmo Waldheim, ki stanuje s svojo družino tudi v tem hotelu.

Mihael Monestier zaročen! Mark se je zelo čudil. In njegova posmrtna ljubezen do prve žene, ki je še vedno gorela in ki jo je vsakdo občudoval? ... Kako se človek spremeni in kako pozabi! Baš sta se razgovarjala o zaroki Mihaela Monestierja, ko sta hipoma utihnili. Nista li opazila brezna, ki jima je zijalo nasproti? Kako se človek spremeni in kako pozabi! Na to polje nista smela stopiti!

Ko sta zopet prišla do besede, nista vedela, kaj bi govorila. Ona je iskala za hip, zardela ko mlada, boječa deklica in končno je povprašala po njegovi prtljagi.

"Tu," je rekel in pokazal majhen potni kovček in odejo, ki je bila nanj privezana.

Ona se je začudila:

"Torej Vam bodo kovčke spravili sem gor? Boste ostali dlje časa pri nas?"

"Ne, Tereza, ne morem! Moram skomčati načrte za Rusijo."

"Torej samo nekaj dni? Kaj si ne boste vzeli počitnic?"

"Se nocoj odidem."

"Ze?"

Hudo ji je bilo in čudila se je obenem in ni mogla ničesar dostaviti vzkliku. On pa je v svojem razbolelem srcu mislil, da ji ni do tega, da bi ostal pri njej, in zato ne sili vanj. Tako se jima je večal nesorazum. Vse se jima je spreminjalo v rano.

Po kratkem, mučnem molku je začela drug pogovor, pa tudi ta je skoraj utihnil in tako tudi vsi naslednji — kakor kamenčki, ki jih mečemo v vodo in se v njej porazgube. Odvedla ga je s seboj na balkon in mu pokazala razgled. Ponoči je deževalo, toda megle so se bile že razpršile. Po plohi sta nebo in jezero najbolj čista. Modrikasta sopara, gosta megla lepih dni je ko tenek pajčolan objela gore in griče.

"In tu doli," je pokazala, "kaj vidite?"

"Tam doli?"

"Da! Tam je moj stari dom!"

"Ne morem ga videti, ker dela jezero tam ovinek in predaleč je."

"Ze mogoče," se je ljubko vdala. "Toda jaz vem, da je tam in zelo sem vesela."

Da bi ji ustregel, je tudi on iskal med drevjem griček Publier. Tu je prvič spoznal Terezo. In ob tem prvem srečanju je spoznal njeno očarljivost, katero je le Andrej Norans znal opisati. Potem, ko jo je bil tako sirovo spodil, se je morda zatekla v to staro hišo. Morda se je zatekla vanjo celo s svojim ljubimcem. Kaj je torej postalo iz njegovih spominov na njuno zaroko? Tudi ona jih je odpodila.

Saj je ni mogel vprašati: "Ste li bili z njim tam?" Prepovedal si je, da se ne sme povrniti na preteklost. Nikoli ne bo vedel; toda v dvojni je izgubil del sreče, ki je bila nekdanj njegova. In ker tega ni mogel prenesti, se je odvrnil od pokrajine in se vrnil v salon.

Ona pa si je mislila: "Ne ljubim več. Nič več ne spozna hiše, v kateri sem mu obljubila zvestobo." V tem hipu ni pomislila, da je to zvestobo izdala. On pa je mislil na drugega, ki ga je ona pozabila.

Prišla je za njim in mahoma ga je v nedolžni preprostosti vprašala:

"Nič več nisem lepa, Mark, ker imam ostrize ne lase. Kajne, da sem grda? In gube imam tudi? Tu in tu, vidite! Bojim se, da sem že stara."

Zaupljivo in v neprisiljeni ljubkosti se mu je približala, da bi jo bolje videl. V njej ni bilo ničernosti; navdajala jo je le želja, da bi mu bila všeč. Ta želja je bila kaj naravna pri ženi, ki je opazila, da je mož več ne občuduje. Gledal jo je v silni žalosti:

"Motite se, Tereza! Lepši ste ko kdaj prej."

Ta obraz, ki ga je življenje izklesalo, ga je globoko ganil in občutil je njegovo neizrekljivo in močno privlačnost. Ona pa se je prestrašila tega izreka, ki ga je izgovoril resno, kakor bi hotel jamčiti za njegovo resničnost. Ljubši bi ji bil prijazen nasmeh ali poljub, katerega je pričakovala ob prihodu, a ga ni dobila. Izpraševala se je, ali ni Marku žal njene lepote, ki jo je zatemnil Veliki Sveti Bernard, in ali ga s svojim vprašanjem ni morda užalila.

Ko jima je pogovor zopet zastal, je on razvezal svojo prtljago, poiskal v kovčegu pisemski ovitek in ga dal ženi.

"Ta pisma so Vaša," je rekel. "Vračam Vam jih. Nimam pravice, da bi jih hranil."

Ni ga takoj razumela. Ni bila pripravljena na kaj takega. Brez zadrege je vzela skrivnostni zavojček in je celo vprašala:

"Kaj je notri?"

"Odprite zavitek, ko mene več ne bo tu, nocoj ali jutri! Morda je bolje, če jih uničite. Toda le Vi imate to pravico."

Ni si vsiljeval viteške vloge. Noranova pisma niso bila njegova. Doma jih je tiste dni enkrat že držal nad ognjem, nato pa se je domislil, da je Terezina dolžnost, da izvrši to žrtev. Ne bo ji prevzel mesta. Morda bi rada še zadnjič prebrala te priče strastne ljubezni? Ali pa se bo morda temu prostovoljno odrekla v pričlo njega? To bi bil dokaz njene nove ljubezni. Tako je iskal doživljati iz preteklosti, ki jo je preganjal.

Končno je spoznala, kaj hoče, in hipoma je zardela po vsem obrazu, kakor je ob plimi v hipu poplavljen vse obrežje.

"Oh!" je skoraj užaljeno ugovarjala, "zakaj jih niste sežgali? To ni prav!" In takoj je dokončala:

"Takoj jih bom sežgala, tu pred Vami."

Razumel je njeno odločno kretnjo in za hip se mu je celo zdelo, da ravna neusmiljeno z ljubeznijo Andreja Noransa. Toda Tereza je bila že prosta in je mislila le še nanj. Vendar pa je odšel na balkon, da ji njegova navzočnost ne bi bila nadležna in bi bila sama v tem žalostnem trenutku, polnem grenkih spominov.

Kamin je bil zaprt. S težavo je odstranila pokrov. V modernih hotelih pogrešamo najpotebnejše stvari. V njih je elektrika in centralna kurjava, ni pa vžigalic. Morala je v svojo sobo ponje. On pa je na galeriji mislil, da se skriva in prebira ljubimčeva pisma.

Naglo je izročila plamenom, kar ji je nekdanj napolnjevalo srce in življenje. Suh listi so prasketali, se zvijali, se sukali in se dvigali. Če bi se bila sklonila, bi bila v svitu ognja lahko brala visoke in pokončne črke, ki jih je tako dobro poznala. Potem pa je vse zogljeno in razpadlo. Ni se sklonila, dva ali trikrat je popravila ogenj, da je hitreje gorel in, ko je bil pred njo le še pepel, je jokala.

Zakaj je jokala? Sama ni vedela. Morda zaradi prenapetih in slabih živcev? Sama nad seboj je plakala, od žalosti, ker je čutila nad seboj možovo sovraštvo, od žalosti, ki se je ni mogla znebiti, ki jo je razjedala pa se vendar celila sama od sebe kakor rane, ki se jih ne dotikamo. Tej žalosti je bilo ime Andrej Norans, toda ni več izgovarjala imena, le v molitvah ga je še klicala z njim. Hotela je živeti ko vsakdo, ki se mu vrača zdravje, sedanjost jo je vso prevzemala.

COLUMBIA PLOŠČE

25132-F—Na morju, 1. in 2. del, pojejo pevci Adrije, igra Hoyer Trio	75c
25133-F—Prodana nevesta, Oj dobro jutro junfrcu	75c
25134-F—Kranjski Janez v New Yorku, 1. in 2. del, zelo zanimivo in humoristično	75c
25135-F—Večerni valček, Hopsasa polka, Hoyer Trio	75c
25136-F—Po gorah grmi in se bliska, duet, Na klopci sva sedela, duet	75c
25137-F—Tam kjer lunica, narodna, Vičar tenor, Škrjanček, narodna — Vičar tenor	75c
25138—Vesela Urška, valček, Ribander Urban, polka, Hoyer Trio	75c
25139—Kadar boš ti vandrat šu ... , duet, Uspavanka, duet, gđni. Loushe in Udovič	75c
25142—Jest pa za eno deklico vem, Spomin, dueta, pojeta gđ. Mary Udovich in Josephine Laushe	75c
25143—Samo Tebe ljubim, valček, Krasna Karolina, polka, igra Hoyer Trio	75c
25144—Pojmo veseli zdravico, Hišica pri cest' stoji, pojeta gđ. Udovič-Lovše	75c
25145—Štajerska, Vesela Micka, komada na harmoniko	75c
25146—Tirolska koračnica, Stari Peter, dva krasna komada	75c
25147—Deklica pri studencu, Bleda luna, Krnjev in Gostič	75c
25148—Pa moje ženke glas, Potrkan ples, Frances Cerar in A. Šubelj	75c
25149—Slovenska narodna koračnica, Kranjski valček, slov. kmečka godba	75c
25151—Mamica moja, Kesanje, duet, g. Anton Šubelj bariton	75c
25152—Vesela polka, Franci valček, slov. kmečka godba	75c
25153—V Tivoli, dva lepa valčka, igra E. Lorand orkestra	75c
25153—Pozdrav Gorenjski, Pozdrav Dolenjske, kvartet Jadrana	75c
25155—Naprej zastava Slave, Našim junakom, vojaška glasba	75c
25156—En hribeček bom kupil, Našim rojakom, instrumentalni kvartet	75c
25157—Prepoved, Pod oknom, poj. Amal. Krnjev in Gerard Gostič	75c
25158—Spet ptičke pojo, Njega ne, pojeta L. Belle in Fr. Plut	75c
25159—Ne dajte ženam, da bi hlače nosile, Oh, ko bi le vedeli, mamica vi, poje John Germ	75c
25160—Ženitovnjaška polka, V kranjski gostilni. Igra Slov. Kmečka godba	75c
25161—Glasno bi zavrisnil, Kje prijazne ste višave, poje Frank Plut	75c
25162—Ančica, Ponočni pozdrav, poje tenorist Mr. L. Belle	75c
25163—En šušter me je vprašal, Mornar, pojeti gđ. Mary Udovich in Jos. Lausche	75c
25164—Pa kaj mi nuca planinca, Triglav, poje in spremlja s harmoniko g. J. Germ	75c
25165—Pri oknu deva je slonela, Spominek, duet, pojeta L. Belle in F. Plut	75c
25166—Micka, 25167—Marička, polka, Črne oči, polka, oba komada igrana po izborni Columbia instrumentalni godbi	75c
25168—Oj deklica, povej mi to ... , Ko na planine, pojeta g. L. Belle in Fr. Plut	75c
25169—Ne bom se možila, Mornar, pojeta gđ. M. Udovich in J. Laushe	75c
25170—Venček slov. narodnih pesmi, v dveh delih, poje pevsko društvo Domovina	75c
25171—Cvetočih deklc prsa bela, Metuljček, poje g. J. Germ, ob sprem. harmonike	75c
25172—Zveličar se je rodil ... , Božična, pojeta gđ. M. Udovich in Jos. Laushe	75c
25173—Venček slovenskih narodnih pesmi, 1. in 2. del. Poje društvo "Domovina"	75c
25174—Planinec, Srcu, poje g. J. Germ	75c
25175—Spomin iz Ljubljane, valček, Večerna polka, igra izvrsten orkester	75c
25176—Slepec, Pa so fantje proti vasi šli, poj. G. Gostič, F. Pirnat	75c
25178—Trije kovači, Sirota, poje tenor g. J. Germ	75c
25179—Ta marela, Men vse eno je, duet, pojeta gđ. M. Udovich in J. Laushe	75c
25180—Dekle, kdo bo Tebe troštav, Jaz pa vrtic bom kopala, pojeta Mary Udovich in Josipina Laushe	75c
25181—Želez bi, da bi bil ptica, Oj z Bogom ti planinski svet, poje John Germ	75c
25182—Jaz sem gore sin, Da ne smem, si ukazala. Poje John Germ	75c
25183-F—Galop polka, Štajerska, polka, igra Rudy Daichman's ork.	75c
25184-F—Ti Marjanca, polka, Daj, daj srček nazaj, valček, igra Rudy Daichman's orkester	75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštnino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštino mi. — Pošiljamo tudi po C. O. D. (poštnem povzetju), za kar računamo za troške 20c od pošiljave. — Naročila blagovolite poslati na avdion 12

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD.,

CHICAGO, ILLINOIS

OGABEN NAPAD NA TRŽAŠKEGA ŠKOFA

Fašistični tisk je te dni navalil na tržaškega škofa dr. Alojzija Fogarja z brutalnostjo, ki si je ni privoščil niti na račun goriskega nadškofa dr. Franciška Sedeja. Gonjo je pričel "Il Popolo di Trieste", kot organ fašistične stranke na Tržaškem in iz bojazni, da bi ga v Rimu ne klasificirali za premalo fašističnega, mu je sledil v razdalji enega ali dveh korakov — enega ali dveh dni židovski "Il Piccolo", ki je doslej kazal vsaj nekaj rezervnosti nasproti katoliškemu škofu.

Po dogovoru, da tisk izvede napad in tako pripravi v Rimu ugodna tla za odstranitev škofa Fogarja, ni bilo fašističnemu tisku, ki se je s svojimi klevetami že proslavil pred vsem svetom, težko najti povoda za svojo gonjo. Dne 18. aprila je tržaško sodišče obsodilo nekega Arturja Stefanija radi raznih poverb pri rudniku "Arsa" (v Istri). Ta Stefani se je po zatrdilu fašističnega tiska med razpravo hvalil, da je tržaški škof njegov dober znanec.

O tem procesu je na kratko poročal "Piccolo" dne 20. aprila, a nikakor ni imenoval v tej zvezi tržaškega škofa. Šele šest dni nato, to je 26. aprila, je prišel "Il Popolo di Trieste" na dan s "senzacijo." Trdil je, da se je med procesom dokazalo, da je Stefani poslal v Rim na neko oblastvo dve poročili o politični položaju na Gorškem; list ne omenja, katero je bilo to oblastvo. Med procesom je Stefani trdil, da je zbiral informacije o položaju v Julijski Krajini za notranje ministrstvo. V tem članku je "Popolo di Trieste" prvič omenil osebno tržaškega škofa, češ da daje tržaška škofija navodila duhovnikom v smislu, naj bodo nasproti državi rezervirani, previdni in nezaupljivi. Čeprav ni list imenoval škofa osebno, je bilo jasno, da je napad meril nanj.

"Il Popolo di Trieste" je 6. maja končno odkril karto. Razburil ga je očitno nastop tržaškega kapitlja, katoliške akcije in drugih organizacij, ki so v ostrih resolucijah dali duška svojem zgražanju nad podlostjo fašističnega tiska. "Vita Nuova," katoliški list v Trstu, je odločno zanimal podtikanja fašističnega tiska glede osebe tržaškega škofa. Vse te organizacije so se izrazile solidarne s svojim škofom, češ, da ne gre samo za žalitev škofa samega, temveč tudi vse duhovščine in katoliške cerkve same. "Il Popolo" je ponovil prejšnje obdolžitve in še dodal, da je Artur Stefani delal na to, da bi odcepil Julijsko Krajino od Italije in tako težil za smotrom, "ki je smoter vseh protitalijanskih listov onstran meje in terorističnih orjunaških tolpe." Če se že Stefanijevo blato ne more prijeti visoke osebnosti tržaškega škofa, naj bi pomagale te denunciacije! Omembe vredno je, da omenja list še posebej, da je bil Stefani Faidutijev pri-

staš v Gorici, v času, ko je tržaški nadškof poučeval v Gorici; prav ta namigavanja v zvezi s trditvijo, da je g. Stefani poslal dve poročili o političnem položaju na Gorškem v Rim, kažejo tudi na drugo izhodišče napadov na tržaškega škofa, ki ni identično s forumom fašističnih oblastnikov v Trstu.

Drugi "greh" tržaškega škofa Fogarja, ki ga navaja "Popolo di Trieste": Koledar družbe sv. Mohorja v Celju našteva med "vladikami Slovencev" poleg nadškofa Jegliča, škofov Rožmana, Karolina Tomažiča in celovskega škofa Heferterja tudi tržaškega škofa Fogarja. (Očitno gre za škofe, pod katerimi žive katoliški Slovenci, ki so žalibog razdeljeni med tri države.) "Il Popolo di Trieste" trdi, da je to dokaz, da smatrajo v Jugoslaviji tržaškega škofa za slovenskega škofa, to je za škofa, naklonjenega slovenski manjšini. Če je torej msgr. Fogar slovenski škof, potem je tržaški škof msgr. Bartolomasi; edino msgr. Bartolomasi je škof Trsta, italijanskega mesta, in škof tržaških Italijanov. Zato naj se msgr. Bartolomasi vrne v Trst. (Msgr. Bartolomasi je bil prvi italijanski škof, po okupaciji Trsta. Po nekaj letih se je svojemu mestu odpovedal, češ, da je zanj pretežavo in predelikatno; v jeseni leta 1923 je bil postavljen za tržaškega škofa msgr. Fogar.) "Popolo di Trieste" je priobčil tudi faksimil s strani Mohorjevega koledarja, na kateri je natisnjeno ime tržaškega škofa Fogarja. List je torej jasno povedal, da zahtevajo fašisti odstranitev škofa Fogarja iz Trsta.

(Konec prih.)

VLADA BO PREMESTILA DRUŽINE

Washington, D. C. — Federalna vlada je poslala svojega zastopnika v So. Dakoto, da na licu mesta prouči možnost preselitve 5000 farmerskih družin v druge kraje. Družine, ki pridejo v pošto, žive zdaj na farmah, katere je suša popolnoma uničila in na katerih tudi drugače ni zemlja dosti prida. Državna administracija je pripravljena v tem oziru sodelovati s federalno vlado in ji dati na razpolago več farm, ki jih je dobila v svojo posest vsled neplačanih davkov.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Lepe tiskovine

napravijo na vsakogar najboljši utis. — Naša tiskarna izdeluje že 15 let tiskovine vseh vrst, za trgovce, društva in jednote.

Izdelujemo

lepe lične vizitke, pisemski papir, kuverte, vse vrste društvene vplačilne knjižice in sploh vse tiskovine, ki si jih kdo želi.

Kadarkoli naročate tiskovine vprašajte tudi nas za cene, predno oddaste naročilo drugam.

TISKARNA
Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois